

Internetinė kalba

Šiais laikais labai svarbią daugumos žmonių gyvenimo vietą užima kompiuteris bei internetas. Nuo pat šių, savo galimybėmis beveik prilygstančių žmogaus protui, išradimų sukūrimo, jie buvo tobulinami, jų pritaikymo galimybės buvo plečiamos. Pradžioje internetas buvo naudojamas duomenų pasikeitimui tarp valstybių vadovų. Tarptautinio tinklo kanalais buvo siunčiami valstybinės svarbos dokumentai. Tačiau vėliau internetas labai didelėmis kainomis buvo pasiūlytas paprastiems vartotojams. Jiems buvo pasiūlyta susikurti virtualią pašto dėžutę tam, kad jie, nesitraukdami nuo kompiuterio galėtų paskaityti gautus laiškus. Tai buvo labai patogiu, kadangi tais laikais be telefono, laiskai buvo viena svarbiausių susisieikimo priemonių. Aišku, pradžioje daug interneto vartotojų neatsirado, nes kainos buvo daugumai neįkandamos, be to, buvo telefonai. Ir vis dėlto, keletas naujai susikūrusių įmonių pasinaudojo galimybe savo paslaugas reklamuoti internete. Buvo kuriamos virtualios svetainės, kur žmonės galėjo susipažinti su siūloma produkcija. Žaibišku greičiu pradėjo vystytis internetinė prekyba. Atsirado žmonų, kurie suprato, jog pasipelnyti galima niekuo neprekiuojant. Jie sukūrė svetaines, kuriose lankytojai galėjo už tam tikrą mokestį bendrauti su kitais, susipažinti su naujais žmonėmis. Tai ypač viliojo jaunimą.

Keičiantis ekonominei situacijai, interneto paslaugos ėmė pigti ir pasidarė prieinamos ir eiliniam vartotojui. Dauguma žmonių pirkė kompiuterius tam, kad saugotų juose vertingą informaciją, greičiau skaičiuotų. Jaunimą, aišku, viliojo žaidimų pasaulis, kuris įtraukdavo.

Viso to pasekoje, gyvename laikais, kada norint susisiekti su kitoje šalyje gyvenančiais draugais ar giminėmis, neprivalome siųsti paprastų laiškų ar jiems skambinti. Užtenka turėti prie tarptautinio tinklo prijungtą kompiuterį, nes tada mes galime tiesiog parašyti laišką, spausdami klavišus. Išsiuntus tokį laišką, jis adresatą pasiekia akimirksniu. O tai yra daug greičiau bei patogiau. Yra dar vienas būdas, kuriuo naudodamiesi galime pabendrauti su draugais ar susipažinti su naujais žmonėmis. Tai yra virtualūs pokalbių kambariai, nelietuviškai vadinami „chat‘ais“. Čia susirenka žmonės, pasivadina kaip nori ir, spausdami klavišus, bendrauja tarpusavy. Atrodytu, jog tame negali būti nieko blogo ir nepriimtino, tačiau... Visų blogiausia yra tai, jog taupant laiką, yra naudojami trumpiniai, kartais esantys net nelietuviški. Vartojamos užsienio kalbų, dažniausiai anglų, abėcėlės esančios raidės, tokios kaip „w“, „q“ ar „x“. Žmogui, pirmą kartą bendraujančiam tokioje svetainėje, labai dažnai iškyla sunkumų bandant suprasti, ką reiškia „sw“ ar „aisq“. Dauguma tokių „žodžių“ yra labai patogūs šiandieniniam jaunimui, kuris visur skuba, tačiau pagyvenusiam žmogui tai tėra beprasmis raidžių kratinys. Virtualiuose pokalbiuose yra vartojami įvairūs skyrybos ženklai. Atrodytu, nieko keisto, jei ne faktas, jog jie yra naudojami emocijoms išreikšti. Pazvyzdžiui, ar gali paprastas žmogus suprasti, jog „=)“ reiškia šypseną, o „\“ - abejonę ar dvejojimą. Iš šono toks lietuviškų skyrybos ženklų naudojimas gali atrodyti betikslis ar net absurdiškas. Nepaisant to, jog svetainėje yra

administratoriai, kurie "prižiūri" kalbos vartojimą, daugybė klaidų, netyčia ar savu noru, yra daroma. Neretai ir patys "adminai" rašo netaisyklinga ir kartais net nepriimtina kalba. Deja, yra nevengiama vartoti ir giliai į mūsų gimtąją kalbą įsisknyjusią rusišką keiksmazodžių, kurie taip pat yra rašomi sutrumpintai. Apie lietuviškus keiksmazodžius, vartojamus tokio pobūdžio pokalbiuose, deja, net pagalvoti yra sunku. Kad visą situaciją tokiose pokalbių svetainėse būtų galima lengviau įsivaizduoti, toliau pateikiu dviejų internetų pokalbio pavyzdį:

[18:15] <sad_clown> sw
[18:15] <Coldzero> svx
[18:16] <sad_clown> nu ti kas pas tawe nauja?
[18:16] <Coldzero> nu nieko naujo gi
[18:17] <sad_clown> kep praejo kiawisiniu dauzymo diena?
[18:17] <Coldzero> nu sakychiau visai zjbs:)
[18:17] <sad_clown> =)
[18:18] <Coldzero> :p
[18:18] <sad_clown> pas mane tai ramiaw negu tikejaus
[18:18] <sad_clown> :)
[18:18] <Coldzero> o ko tikejis?:)
[18:19] <sad_clown> tikejaus biski su drawgais atsigert=
[18:19] <sad_clown> bet bl nesigava nieka:(
[18:20] <Coldzero> man ti irgi nx nelabai ishejo:)
[18:21] <sad_clown> ti ko tajp skystaj?
[18:21] <sad_clown> :)
[18:22] <Coldzero> aj zhinau reikejo bishki ramiai pasedet, gi velykos:)
[18:22] <sad_clown> jo, sheimos shvente:)
[18:23] <Coldzero> gal i kokia ten bazhnytele nueit:)
[18:23] <sad_clown> Keleris kiawshus sudawzhyt:)
[18:25] <Coldzero> nu zhinau bet tik reikia zhinot kieno kiawshus dauzhyt ir dazhyt:)
[18:25] <Coldzero> o po to galim ir pavoliot
[18:26] <sad_clown> chia tikslei!
[18:27] <Coldzero> shita zhek, kiek kiaushiniu suwalgei?:)
[18:28] <sad_clown> krc ne vieno, nelabai megst:)
[18:28] <sad_clown> a tu
[18:28] <sad_clown> ?
[18:28] <Coldzero> zhinok tep uzhsivedziau kad prisikishau nesveikai:)
[18:29] <sad_clown> maladiet:)
[18:30] <Coldzero> nu dw, man irgi jau reik varyt
[18:31] <sad_clown> dw
[18:31] <Coldzero> chiaw

Paskaičius tokį pokalbį galima padaryt išvadą, jog internetinė jaunimo kalba visiškai skiriasi nuo mūsų gimtosios lietuvių kalbos. Čia galime matyti jau minėtas angliškas

raides:tawe,suwalgei.Be to,tokių pokalbių dalyviai pradėjo naudoti jau minėtoje anglų kalboje vartojamas dviejų raidžių sandūras,kurios rašomos norint išreikšti garsus „š“, „č“ ar „ž“:kiaushiniu(kiaušinių),chia(čia),zhinok(žinok).Labai keistai atrodo,kai lietuvis rašo „skystaj“ ar „rejkia“,nors puikiai žino,jog čia vietoj raidės „j“ turėtų būt „i“.Tokių raidžių kaip „ę“, „ė“ ar „ą“ viasai nematyti,nors rašyti lietuviškai ir taisyklingai yra galimybė net ir tokiose vietose kaip „mirc“(programa.leidžianti bendrauti bendruose arba privačiuose pokalbiuose).Taip pat iš šio pokalbio matome,jog rudų kalbos įtaka yra vis dar didžiulė:maladiec,sutrumpinimas „dw“,reiškiantis rusišką atsisveikinimą,kitas sutrumpinimas „krc“,reiškiantis rusišką „trumpiau“.

Viską susumuojant matome,jog internetinė kalba tikrai yra visiškai nutolusi nuo taisyklingos lietuvių kalbos.Tai-kažkoks kelių kalbų,trumpinų bei daugybės,kartais sąmoningai daromų,klaidų kratinys.Žvelgiant į visas šias klaidas ir darkomą kalbą kyla klausimas:kas visą tai galėtų kontroliuoti ir taisyti?Deja,atsakymas į šį klausimą jau senokai neatsakytas ir,manau,dar greit nebus.